

§ 253

KFKS 2019/259

Motion – Ersättningsmodeller och utbud vid kommunens bibliotek

Motion den 4 mars 2019 av Amanda Sandholm m.fl. (V)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att böcker och annan media som finns på biblioteken är en del av det gemensamma utbudet som alla kan ta del av, att mediasamlingen på minoritetsspråk ska förstärkas på alla bibliotek under 2019 samt att ersättningsmodellen till biblioteken ändrats från 2019 vilket bland annat innebär att den rörliga ersättningen per utlånad bok minskat. Motionen föranleder ingen ytterligare åtgärd.

Ärende

I motionen föreslås att det ska tas fram en redovisning av hur prestationsbaserade modeller påverkar utbud, tillgängliggörande och användning av medier för prioriterade grupper samt presenteras förslag på hur biblioteken kan nå ett likvärdigt utbud åt prioriterade grupper.

Från den 1 januari 2019 drivs Nackas sex bibliotek av två privata aktörer. Det har gjorts en utredning där data hämtades från våra jämförelsekommuner (Sollentuna, Solna, Tyresö, Danderyd) för att visa om Nackas ersättningsmodell hade påverkat bibliotekens inköpsmönster. Undersökningen visar att Nacka kommun ligger bäst i de flesta punkterna.

Hela bibliotekskatalogen är en gemensam resurs för alla bibliotek och medier kan lätt reserveras och skickas mellan biblioteken. Webbsidorna är användarvänliga och informationen gällande minoritetsspråken är mycket synliga enligt tidigare plan. Utöver medieinköpen tar biblioteken in depositioner från Internationella biblioteket och Stockholms stadsbibliotek, utifrån efterfrågan. Enligt tidigare planering (KUN 2018/144) kommer även biblioteken under 2019 bland annat att förstärka mediasamlingen för minoritetsspråken på alla bibliotek.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 augusti 2019 §112

Protokollsutdrag från kulturnämnden den 28 maj 2019 §29

Tjänsteskrivelse från kultur- och fritidsenheten den 2 maj 2019

Motionen

Jämförelsetabell

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 augusti 2019 §112

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att böcker och annan media som finns på biblioteken är en del av det gemensamma utbudet som alla kan ta del av, att mediasamlingen på minoritetsspråk ska förstärkas på alla bibliotek under 2019 samt att ersättningsmodellen till biblioteken ändrats från 2019 vilket bland annat innebär att den rörliga ersättningen per utlånad bok minskat. Motionen föranleder ingen ytterligare åtgärd.

Beslut i från kulturnämnden den 28 maj 2019 §29

Kulturnämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut. Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Yrkanden

Tomas Ottosson (V) yrkade, med instämmande av Christina Ståldal (NL) och Khashayar Farmanbar (S), bifall till förslagen i motionen.

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Tomas Ottossons yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Protokollsanteckningar

Tomas Ottosson lät anteckna följande.

”Vänsterpartiet anser att motionen inte är besvarad. Kultur-och Fritidsenheten har i tjänsteskrivelsen har valt att slå ihop hela mediebeståndet och jämföra med ett par andra kommuner. Motionen handlar om att utreda hur skillnaden mellan de olika biblioteken uppstått. Varför finns det färre böcker på andra språk hos det privata biblioteksforetaget. Varför är skillnaden så otroligt stor när det handlar om de nationella minoriteterna?

Eftersom de – tidigare – kommunala biblioteken dragit ett större lass för mång- och minoritetsspråk och lättläst har de också gått back ekonomiskt. Det är också de kommunala biblioteken som gör att Nacka står sig emot kommunerna i jämförelsen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Fisksättras extra medieanslag om 75.000 kronor måste ställas mot den prestationsbaserade bonus som tillfallit de privata biblioteken. Mellan 2011-2015 har de privata biblioteken höjt sitt resultat med 1,6 miljoner kr och de kommunala fått återbetala 1 miljon. Därefter har vinstkurvan mattats av, 2017 fick det privata 151.693 kr i bonus medan de kommunala bibliotekens nedåtpökande kurva blivit allt brantare, med en återbetalning om 645.599.

Biblioteken är lagstadgad verksamhet som syftar till folkbildning och skapa delaktighet i samhället. När verksamheten vinstmaximeras görs andra prioriteringar. Beroende på hur man ser på bibliotekens roll i samhället kan man dra olika slutsatser. Vänsterpartiet vill med den här motionen utreda hur skillnaden mellan kommunens bibliotek uppstått.”

Christina Ståldal lät anteckna följande.

”I tjänsteskrivelsen finns två intressanta ändringar i positiv riktning som tidigare har kritiserats mycket. Dels en ersättningsmodell med anslag per besökare vilket gav en snedvridning av anslaget och de egentliga behoven. Dels att satsningen på litteratur på andra språk var för liten för att möta de egentliga behoven. Nu ska dessa båda kritiserade områden förbättras, vilket är bra. Från tjänstemannahåll sägs att invånarna är nöjda med bibliotekens utbud, vilket gäller på liknande sätt för nästan alla kommuner i landet. Däremot framgår inte om och hur man har frågat de som inte besöker biblioteken om anledningen till detta och vad de i övrigt anser om service och utbud. Inte heller har man i Nackas bibliotek årliga enkäter på plats där besökarna mer detaljerat fyller i vad de anser om bemötande, service, utbud, möjlighet att studera etc för att få mer nyanserade bilder att utveckla. Sådana undersökningar görs i många kommuner i landet men inte i Nacka. Kärnverksamheten för bibliotek är fortfarande läsning, studier och övrig läs- och kulturstimulans. Ett mediaanslag borde åtminstone till en relativt stor del vara i relation till antal invånare i ett definierat närområde och där dessa ges möjlighet till inflytande över utbud och verksamhet. Att media lånas mellan bibliotek är utmärkt och bra, men ju fler invånare och ju mindre anslag till media per invånare, desto mindre blir möjligheten att låna en önskad bok eller media snabbt och helst direkt. Nackas anslagssystem är fortfarande inte tillräckligt bra och möter inte behoven hos en växande befolkning. Därför yrkar Nackalistan bifall till motionen som innebär en förbättring.”

Khashayar Farmanbar lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

”Motionen vill utreda effekterna av den ersättningsmodell till biblioteken som bla Socialdemokraterna har kritiserat. Under hanteringen av motionssvaret har det framkommit att användningen av denna ersättningsmodell har minskat och att vår kritik har varit befogat. Men vi förvånas över att allianspartierna inte ens vill utreda den modell

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2 september 2019

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

som de höll så högt. Kanske finns det lärdomar att dra från en sådan utredning som gör att de och kommunen undviker den typen av fadäser framöver.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
